

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Skoczów

Kod krajobrazu: 24-513.32-069

Położenie administracyjne: Gmina Skoczów, Powiat cieszyński

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Oś kompozycyjna założenia urbanistycznego łącząca rynek z XIX wiecznym kościołem ewangelickim pw. Św. Trójcy (fot. Jakub Botwina)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Skoczów
ID	1421
Kod krajobrazu	24-513.32-069
Typ, podtyp krajobrazu	9a - Miejscowości z zachowanym układem historycznym
Typ rzeźby terenu*	D - Krajobrazy wzgórzowe
Kod mezoregionu*	513.32
Nazwa mezoregionu*	Pogórze Śląskie
Typ krajobrazu naturalnego*	Dolin i Obniżeń
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Zalewowych den dolin - akumulacyjne: Równin zalewowych w terenach nizinnych i wyżynnych
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.7.1.c
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Doliny Wisły "Ustroń - ujście Skawy"
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	2
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Nadrzeczne łągi wierzbowo-topolowe
Kod regionu historyczno-kulturowego*	III.C.1
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Śląsk Cieszyński, część podgórska, zurbanizowana
Położenie administracyjne	Gmina Skoczów, Powiat cieszyński
Powierzchnia (ha)	19,16

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - miejscowości z zachowanym układem historycznym, obejmujący założenie urbanistyczne miasta Skoczów.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium reprezentatywności, ze względu na występowanie zestawu cech charakterystycznych i właściwych dla modelowego, klasycznego wzorca danego podtypu;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na dobrze zachowany układ urbanistyczny wpisany do rejestru zabytków oraz występowanie licznych cennych obiektów architektury mieszczańskiej i sakralnej. Szczególne walory fizjonomiczne stanowi silnie eksponowany kościół Ewangelicko-Augsburski Św. Trójcy górujący nad miastem.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Jednostka położona pomiędzy małymi dolinami płaskodenną i nieckowatą, silnie przekształcona w związku z zabudową. Z jednostką nie są związane formy ochrony przyrody.

Walory kulturowe

Jednostka o zachowanym układzie urbanistycznym wpisanym do rejestru zabytków z licznymi zabytkowymi obiektami architektury mieszczańskiej oraz zabytkowymi obiektami sakralnymi. Przez obszar przebiega szlak kulturowy Beskidzka Droga św. Jakuba.

Fizjonomia krajobrazu

Jednostka o dużych walorach fizjonomicznych, głównie z uwagi na zachowany zwarty układ urbanistyczny i obecność zabytkowych obiektów architektonicznych, w tym dobrze zachowaną zabudowę mieszczańską i sakralną. Ważną dominantę krajobrazową stanowi kościół Ewangelicko-Augsburski św. Trójcy, który góruje nad okolicą i stanowi zakończenie osi widokowej wzdłuż ul. Schodowej. Rynek w centrum miasta stanowi wnętrze krajobrazowe o zamkniętych ścianach zwartej pierzejowej zabudowy oraz jest przedpolem ekspozycji zabytkowego ratusza. W przestrzeni wyróżnić można też kilka osi widokowych, w tym m.in. oś widokowa z placu ratuszowego na kościół pw. Św. Piotra i Pawła w Skoczowie (wzdłuż ul. Kościelnej). Na lekkim wzniesieniu z Krzyżem Papieskim, w zachodniej części miasta (już poza obszarem jednostki krajobrazu priorytetowego) jest punkt widokowy z rozległą panoramą miejską. Przedpole ekspozycji panoramy stanowią niezabudowane tereny łąk. Przez obszar przebiegają szlaki spacerowe: Szlak Morcinkowski, Szlak skoczowskich zabytków i Szlak Sarkandrowski.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Zabytkowy rynek w Skoczowie - cenne obiekty architektury mieszczańskiej (fot. Adam Kaliszuk)

ZDJĘCIE NR 2

Rynek w Skoczowie z dominującym budynkiem XVIII ratusza (fot. Adam Kaliszuk)

ZDJĘCIE NR 3

Charakterystyczny układ zabudowy wzdłuż jednej z najstarszych struktur urbanistycznych Skoczowa - ul. Kościelna - widok w kierunku rynku (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 4

Zachowany średniowieczny układ urbanistyczny miasta (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 5

Panorama Skoczowa (fot. Jakub Botwina)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

